

6.1 VÝNOSY

Obsah

6.1	VÝNOSY.....	1
6.1.1	ČLENĚNÍ VÝNOSŮ	1
6.1.2	PRAVIDLA PRO ÚČTOVÁNÍ VÝNOSŮ	2
	SHRNUTÍ	2
	LITERATURA.....	2

O výnosech účtuje účetní jednotka v účtové třídě 6. Výnosy se řadí mezi výsledkové účty. Výnosy představují výstupy účetní jednotky oceněné v peněžních jednotkách.

Účtují se na základě akruální báze – transakce jsou zaúčtovány do období, kdy nastaly, nikoliv až když jsou přijaty či vydány peněžní prostředky, které jsou spojené s příslušnými transakcemi. Účetní jednotky musí brát v úvahu časovou a věcnou souvislost s účetním obdobím.

Akruální báze tedy předpokládá, že veškeré transakce uskutečněné v podniku musí být zaznamenány v účetním období, se kterým věcně a časově souvisí bez ohledu na to, kdy dojde k uskutečnění souvisejících peněžních toků.

Výnosy představují zvýšení ekonomického prospěchu, které se projeví přírůstkem nebo zvýšením aktiv (např. vystavená faktura odběrateli za prodané výrobky) nebo snížením dluhů (např. finanční úřad po odvolání odpustí část předepsaného penále) a které vede v účetním období ke zvýšení vlastního kapitálu jiným způsobem než vkladem vlastníků.

Pro zúčtování výnosů je nezbytné dodržovat tzv. matching principle – tedy princip přiřazování nákladů ke konkrétním výnosům. Veškeré náklady, které podnik vynaložil za účelem dosažení výnosů, musí být vykázány ve stejném období jako jeho výnosy.

6.1.1 ČLENĚNÍ VÝNOSŮ

Ve finančním účetnictví se výnosy člení dle druhu.

Druhové členění výnosů spočívá v nahlížení na výnosy z pohledu podniku jako celku – jedná se o prvotní záznam o vzniku výnosů. Tyto výnosy vznikají ve vztahu k vnějšímu prostředí. Pro potřeby zjištění výsledku hospodaření účetní jednotky se výnosy dle druhu člení na tři základní skupiny:

- **Provozní výnosy** – souvisí s provozní činností příslušné účetní jednotky. Jedná se o výnosy, které se pravidelně opakují a souvisí s hlavní činností podniku. V účtovém rozvrhu se jedná o skupiny 60 a 64. Jedná se o tržby za prodej výrobků, služeb, zboží a dalších produktů, které účetní jednotka prodává svým obchodním partnerům. Součástí jsou i ostatní provozní výnosy, do kterých se

účtují další transakce, které spadají do provozní činnosti podniku a řadí se mezi výnosy (např. tržby za prodej dlouhodobého majetku apod.)

- **Finanční výnosy** – souvisí s finanční činností příslušné účetní jednotky. Jedná se o výnosy, které souvisí s finančními hospodářskými operacemi, jako jsou například výnosové úroky, kursové zisky, tržby z prodeje cenných papírů, zvýšení reálné hodnoty obchodovaných cenných papírů apod. V účtovém rozvrhu se jedná o skupinu 66.

6.1.2 PRAVIDLA PRO ÚČTOVÁNÍ VÝNOSŮ

Účetní jednotka musí dodržovat následující všeobecné zásady, které souvisí se zúčtováním výnosů:

- Na výnosové účty se účtuje tzv. narůstajícím způsobem od počátku do konce účetního období (kalendářní či hospodářský rok).
- Náklady a výnosy je zakázáno mezi sebou vzájemně zúčtovávat (kompenzovat). Určité výjimky jsou ale povoleny např. zúčtování dobropisů, které se vztahují ke konkrétní nákladové položce zúčtované ve stejném účetním období, doměrky a vratky daně z příjmů, nepřímých daní a poplatků, zúčtování opravných položek a rezerv.
- Výnosy, které vznikly v běžném účetním období, ale souvisí s budoucími účetními obdobími, nesmí v žádném případě ovlivnit výsledek hospodaření účetní jednotky za běžný rok. Je tomu tak z důvodu, že se výnosy musí účtovat na akruální bázi.

SHRNUTÍ

O výnosech účtuje účetní jednotka v účtové třídě 6. Výnosy se řadí mezi výsledkové účty. Výnosy představují výstupy účetní jednotky oceněné v peněžních jednotkách. Pro zúčtování výnosů je nezbytné dodržovat tzv. matching principle – tedy princip přiřazování nákladů ke konkrétním výnosům. Veškeré náklady, které podnik vynaložil za účelem dosažení výnosů, musí být vykázány ve stejném období jako jeho výnosy.

LITERATURA

HASPROVÁ, Olga a Zdeněk BRABEC. *Základy účetnictví podnikatelských subjektů*. Vydání 2. aktualizované. Liberec: Technická univerzita v Liberci, Ekonomická fakulta, Katedra financí a účetnictví, 2019. ISBN 978-80-7494-490-1.

